

Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over de politiechef van de regionale eenheid Noord-Nederland.

Publicatiedatum

5 augustus 2014

Rapportnummer

2014/082

Verzoeker klaagt er over dat de politie-eenheid Noord-Nederland te laat stukken heeft verstrekt met betrekking tot de inbeslagname van geld en een auto van zijn cliënten. Ook ontbreken er nog stukken met betrekking tot de doorzoeking van de woning.

Verzoeker klaagt er ook over dat de politie zijn klacht over het te laat verstrekken van de stukken omtrent de inbeslagname heeft opgeschort in verband met de nog lopende strafzaak nu de behandeling van zijn klacht geen nadelige consequenties kan hebben voor een eventuele strafzaak.

Algemeen

Op 25 maart 2013 krijgen Dorus en zijn vader Leo ruzie in een kroeg. Daarbij zou er iemand door hen zijn mishandeld en zouden zij ook met een vuurwapen bedreigd hebben. De politie krijgt deze melding waarbij tevens de informatie wordt doorgegeven dat Dorus, in het gezelschap van zijn beide ouders Leo en Ria, is weggereden in de auto van zijn vader. Later die nacht wordt Leo door de politie in zijn auto aangehouden en Dorus in zijn woning. Dorus en zijn ouders wonen op hetzelfde woonwagenveld en de hulpofficier van justitie geeft toestemming om hen alle drie aan te houden en om in drie woningen, alle drie gelegen op het veld, te zoeken naar het vuurwapen. Een vuurwapen wordt nergens aangetroffen, maar onder het matras van het bed van Ria wordt een plastic zak gevonden met 23.000 euro aan contant geld. Dorus, Leo en Ria worden aangehouden op de verdenking van verboden vuurwapenbezit. Voor Dorus en Leo komt daar de mishandeling nog bij. De auto van Leo en het geld bij Ria worden in beslag genomen door de politie. De auto in het belang van het opsporingsonderzoek naar het vuurwapen en het geld omdat de politie onderzoek wil verrichten naar de herkomst hiervan. De politie stelt hen na verhoor en het opmaken van de processen-verbaal op 27 maart 2013 weer in vrijheid. Er wordt door de politie daarbij niet direct een ontvangstbewijs afgegeven aan Leo en Ria voor het inbeslaggenomen geld en de auto. Een week later op 2 april 2013 gebeurt dit alsnog.

Visie verzoeker

De advocaat van Leo, Ria en Dorus klaagt er over dat de politie niet tijdig genoeg een schriftelijke ontvangstbevestiging aan zijn cliënten of aan hem heeft verstrekt van de inbeslagname van de auto en het geld. Omdat het volgens de advocaat vaker voorkomt dat de politie geen ontvangstbevestiging afgeeft of dat dit te laat gebeurt zag hij nu reden om hier een klacht over in te dienen, mede om te voorkomen dat deze praktijken nog langer voortduren.

Tevens stoort het hem dat de behandeling van deze klacht door de politie is opgeschort met als reden

dat de strafzaak tegen Dorus, Leo en Ria nog loopt. Hij is van mening dat deze nog lopende strafzaak geen gevolgen kan ondervinden van de klachtbehandeling door de politie, nu de klacht slechts ziet op het te laat afgeven van een bewijs van ontvangst.

Visie politiechef

Opschorten van de klachtbehandeling

De politie stelt dat zij niet verplicht is om een klacht te behandelen als de gedraging waarop de klacht betrekking heeft als ten laste gelegd feit aan de strafrechter is voorgelegd door het Openbaar Ministerie. Bovendien is zij niet verplicht om een klacht te behandelen, als het ten laste gelegde feit niet de gedraging is waarover geklaagd wordt, maar de gedraging wel door die rechter kan worden beoordeeld bij het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie of de rechtmatigheid van het bewijs.

Met betrekking tot de gedraging waarover geklaagd werd liep er nog een opsporingsonderzoek of was er een vervolging gaande. Dat zou er volgens de politie in kunnen resulteren dat de rechter een uitspraak zou doen over de gedraging waarover geklaagd werd. Indien de rechter zich niet, of naar mening van een klager in onvoldoende mate, over de gedraging heeft uitgesproken, heeft men de mogelijkheid om zich nogmaals te wenden tot de politie met de vraag om de klacht alsnog in behandeling te nemen. Door de opschortende werking van dit besluit worden aan klager geen rechten ontnomen en is hij evenmin in zijn belangen geschaad.

De politiechef geeft tot slot aan dat dat hij het betreurt dat de Nationale ombudsman een onderzoek naar deze klacht heeft ingesteld. Alhoewel hij deze keuze respecteert, is hij van oordeel dat het onderzoek prematuur is, nu er slechts sprake was van het opschorten van de klacht. Door deze werkwijze ontnemt de Nationale ombudsman de politiechef de mogelijkheid om de klachtprocedure zorgvuldig te volgen en eerst zelf een onderzoek in te (laten) stellen.

Afgifte bewijs van ontvangst

Gevraagd naar de mogelijke consequenties voor de nog lopende strafzaak als de klacht wã©l in behandeling zou worden genomen, geeft de politiechef aan dat hij geen oordeel uitspreekt over een klacht totdat de rechter vonnis heeft gesproken. Deze opschorting schaadt het belang van klaagster niet. Een KVI (kennisgeving van inbeslagname) is een registratieformulier voor intern gebruik en wordt niet afgegeven. Het bewijs van ontvangst wordt wel zo spoedig mogelijk verstrekt, althans, bij onderzoek ter vaststelling beslagene/eigenaar kan het een aantal dagen duren voor deze wordt verstrekt, aldus de politiechef.

Bij de behandeling van zaken zoals deze is het volgens de politiechef gebruikelijk dat, wegens het onderzoek, het 1 ã 2 weken duurt dat bescheiden zoals de KVI en bewijs van ontvangst zorgvuldig kunnen worden opgemaakt. In deze zaak werd het KVI opgemaakt op 25 maart 2013 en het bewijs van ontvangst werd opgemaakt op 2 april 2013. Het bewijs van ontvangst zal bij voorkeur worden verstrekt aan de eigenaar van het geld en niet aan de beslagene. Uit een kort onderzoek kan wellicht blijken wie de rechthebbende van het geld is. Nu tijdens het onderzoek van de politie naar de herkomst van het geld hierover verschillend werd verklaard, acht de politiechef het onderzoek naar de herkomst hiervan legitiem.

Voor de vereisten van de inhoud van het bewijs van ontvangst en of hier van afgeweken kan worden verwijst de politiechef naar de Aanwijzing Inbeslagneming waar de regels voor de afhandeling van het beslag staan beschreven. In deze casus de beheersbeslissing, het opmaken van het bewijs van ontvangst, genomen op 2 april 2013. De juridische beslissing is hiermee op tijd genomen. De KVI werd opgemaakt op 25 maart 2013, de dag van het aantreffen en de inbeslagname van het geld. Het vraagt vervolgens volgens de politiechef enige tijd om de "beheersbeslissing" te kunnen nemen. Gelet op het verloop van het onderzoek is volgens hem deze beslissing genomen binnen een redelijke termijn.

De politiechef acht de gedraging waarover geklaagd wordt niet onbehoorlijk.

Beoordeling Nationale ombudsman

Bewijs van ontvangst - Goede organisatie

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid er voor zorgt dat haar organisatie en haar administratie de dienstverlening aan de burger ten goede komt. Zij werkt secuur en vermijdt slordigheden. Eventuele fouten worden zo snel mogelijk hersteld. Bij inbeslaggenomen goederen geeft de politie zo snel mogelijk een bewijs van ontvangst af aan diegene bij wie de goederen in beslag zijn genomen.

Goederen kunnen in beslag genomen worden om de waarheid aan de dag te brengen, om wederrechtelijk voordeel aan te tonen, en als verbeurd verklaard kunnen worden of onttrokken aan het verkeer. Voor inbeslagneming is geen voorwaarde dat het goed in het bezit is van de eigenaar. De opsporingsambtenaar relateert de inbeslagneming in de vorm van een proces-verbaal in het zaaksdossier. Tevens maakt de opsporingsambtenaar een kennisgeving van inbeslagneming (KVI) op van de inbeslagneming ten behoeve van het Openbaar Ministerie. De KVI zelf is geen proces-verbaal. Aan de beslagene geeft de opsporingsinstantie een bewijs van ontvangst.

De Nationale ombudsman is, in tegenstelling tot de politiechef die hier spreekt van een beheersbeslissing, van oordeel dat het afgeven van een bewijs van ontvangst aan diegene waar de zaak in beslag is genomen geen beslissing omtrent het beslag is. Het is een puur administratieve handeling, een bewijs dat iets door de politie in beslag is genomen. Voldoende is dat omschreven wordt welke goederen onder wie in beslag zijn genomen. Omstandigheden die het achterwege laten daarvan kunnen rechtvaardigen zijn niet goed denkbaar. Niet naleving heeft ook geen consequenties voor het beslag zelf. Voor het afgeven van zo'n bewijs is ook niet nodig dat vaststaat wie de eigenaar van de goederen is.

De politie had daarom direct een bewijs van ontvangst uit dienen te reiken aan Ria en Leo met betrekking tot het geld en de auto. Het geld lag immers onder het bed van Ria en is dus bij haar inbeslaggenomen. Of het geld ook haar eigendom is heeft niets te maken met het uitreiken van een bewijs van ontvangst, waar niets meer of minder in staat dan dat het geld dat onder haar matras was aangetroffen door de politie in beslag is genomen. Mocht uit onderzoek blijken dat het geld aan een ander toebehoort of anderszins onrechtmatig is verkregen, zal dat w  l leiden tot een beslissing over het inbeslaggenomen geld. Maar de uitkomst van dit onderzoek mag de afgifte van een simpel ontvangstbewijs niet opschorten. Het gelijke geldt voor de inbeslaggenomen auto. Over het beslag zelf, bijvoorbeeld over de duur van het beslag nu er geen vuurwapen in de auto was gevonden, kan

men zich beklagen bij de rechter. Maar het is niet redelijk om te wachten op de uitkomst van het onderzoek aan de auto voordat een bewijs van ontvangst aan diegene onder wie de auto in beslag is genomen wordt afgegeven.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Opschorten van de klachtbehandeling - Redelijkheidsvereiste

Het redelijkheidsvereiste houdt in dat overheidsinstanties de verschillende belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Het opschorten van klachtbehandeling door de politie in afwachting van een eventueel oordeel van de rechter moet een redelijk doel dienen.

Algemene wet bestuursrecht

In artikel 9:8, eerste lid, onder e en f van de Algemene wet bestuursrecht wordt geregeld hoe om te gaan met de mogelijke samenloop van een klacht met een strafrechtelijke procedure waarbij deze gedraging eveneens - mede - wordt getoetst. Van belang hier is de situatie dat het ten laste gelegde feit niet de gedraging is waarover geklaagd wordt, maar dat de beklagde gedraging door die rechter worden beoordeeld bij het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het OM of de rechtmatigheid van het bewijs. Dan is het ongewenst dat het bestuursorgaan verplicht is tot het onderzoeken van de klacht. Het bestuursorgaan is dan niet verplicht de klacht te behandelen.

De bevoegdheid de klacht wel te onderzoeken blijft echter bestaan, ook nadat uitspraak is gedaan in de strafzaak. In de praktijk zal het bestuursorgaan moeten bezien of er sprake is van een zodanige samenhang tussen de gedraging waarover wordt geklaagd en de strafzaak waarin die gedraging - mede - wordt getoetst, dat het in behandeling nemen van de klacht een onwenselijke samenloop met de strafprocedure oplevert.

Geen onwenselijke samenloop

De beklagde gedraging betreft hier het niet afgeven van een bewijs van ontvangst voor de inbeslaggenomen goederen. Het gaat nadrukkelijk niet om een klacht over de rechtmatigheid van het beslag zelf, hier kan men immers alleen bij de rechter zijn beklag over indienen.

Niet valt in te zien hoe een oordeel van de politiechef over de tijdigheid van het verstrekken van een bewijs van ontvangst de rechtsgang zou kunnen beïnvloeden. Het betreft hier een eenvoudige administratieve handeling waarvan het ontbreken niet de rechtmatigheid van beslag raakt. Het toegeven van een fout door de politie zal in zijn zelfstandigheid niet leiden tot door de rechter hieraan verbonden consequenties. Hetzelfde geldt voor het (on)gegrond verklaren van de klacht.

De Nationale ombudsman is daarom van oordeel dat het hier niet redelijk was om de klachtbehandeling op te schorten tot het strafproces was afgerond. Zeker nu de klacht zich beperkte tot het ontvangstbewijs en er dus geen andere klachtonderdelen waren die een opschorting van de behandeling van de gehele klacht wel zouden kunnen rechtvaardigen.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de politiechef van de regionale eenheid Noord-Nederland is:

ten aanzien van het te laat verstrekken van een ontvangstbewijs gegrond wegens schending van het vereiste van een goede organisatie.

ten aanzien van verzoekers klacht over het opschorten van de klachtbehandeling gegrond wegens het schenden van het vereiste van redelijkheid.

De Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,

waarnemend ombudsman